

Batı Yöntemleriyle Batılılaşıma

M. Vecdi GÖNÜL

Moskova'dan Somali'ye; Hint Okyanusu'ndan Atlantik Okyanusu'na uzanan geniş coğrafya üzerine yerleşen ve dünya antik medeniyetlerini sembolize eden dünyanın yedi harikasından (Çin Şeddi hariç) altısını topraklarında barındıran Osmanlı, zamanının büyük medeniyetlerini de tevarüs etmiş ve bünyesinde uzlaştırmıştır. Bu sentez, dışındakilerin asırlarca gıpta-kıskançlıkla baktıkları bir muhteşem kudret ve medeniyeti intaç etmiştir. Ancak tabiat hükmünü icra etmiş, sömürgeciliğe iltifat- tenezzül etmemesi, Sanayi Devriminin önemini idrak edememesi sonucu O'nu yücelten sistem çağdışı kalmaya başlamıştır. Osmanlı dönemiyle başlayıp Türkiye Cumhuriyeti döneminde de devam ettiği haliyle bu açığı kapatmak için Türkiye Batı'dan çeşitli tavsiyeler istemek zorunda kalmıştır. Bu zorunluluk gelişmiş ülkeler olarak tarif edilen ülkelerin 'maksatlı reçeteler' sunmasına zemin hazırlamıştır. Gelişmek isteyen Türkiye ise uzun yıllar boyunca kendi mazisinin ipoteğinden kurtulamamış, gelişmişliğin göz alıcı görünümünden esasa inememiş, yoğun sabır, emek, kan ve terle elde edilmiş sonuçların, şekli politikalarla elde edilebileceği düşüncesine kapılmıştır. Dolayısıyla Türkiye'nin gelişme niyetli Batılılaşıma çabaları doğrudan pratik ve pragmatik sonuç odaklı olmamıştır. Buradan hareketle, bu çalışma vesilesiyle ülkenin gelişmişlik düzeyine doğrudan katkı sağlayacak bir seçeneğe dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Hiç şüphe yok ki zamanımızda teknolojik seviye bir ülkenin gücünü ve itibarını belirleyen temel unsurlardandır. Bu seviye için yalnızca üniversiteleri sorumlu tutmak onlara haksızlık olur. Özellikle offset bunun en önemli araçlarından. Offset artık lisansla (parayla) alınamayan nadir teknolojinin, sonucu muhakkak olmayan ancak sınırsız para ve zamana mal olabilecek AR-GE yerine ithalat silahının kullanılarak temin edilmesidir. Bu çalışmayla toplumumuzdaki hukuk-kalkınma ilişkisindeki algı-yaklaşım (zihniyet) yanlışlığı üzerinde durulmuş ve özellikle Batı'nın kendini kındıran diğer ülkeleri ise bağımlı hale getiren reçetelerinden kaçınarak, Batı'nın yükseliş sırlarından biri olan offset uygulamasının önemine ve Türkiye'nin kalkınmasına sağlayacağı katkılara yer verilmiştir. Büyük ölçüde savunma sanayinde başarısı sabit olan offsetin diğer tüm dış kamu alımları için de vazgeçilmez bir ilke olarak benimsenmesinin gereğine dikkat çekilmiştir. Bu gereklilik sunulurken varsayılan tek dayanak Türkiye'nin pek az ülkeye nasib olmuş asırlara dayanan hukuk, siyaset, idare ve eğitilmiş insan birikimidir. Temenni ediyorum ki bu naçiz çalışmayla doğunun romantizminden kurtulup şeklen değil esasen "batılı" olmanın o sert ve acımasız dünyasına küçük bir pencere açabilmiş olabilelim.

Gönül Bahçemden

Mehmet MIZRAK

Mehmet Mızrak 1973 yılında girdiği mülki idare amirliği mesleğinde çeşitli kademelerde görev yaptıktan sonra 2015 yılında emekliye ayrılmıştır. 42 yıllık meslek hayatına ilişkin anılarının yer aldığı “Gönül Bahçemden” adlı kitabı kaleme almıştır. Bu kitap mülki idare bakış açısından 42 yıllık bir tarihi döneme ışık tutmaktadır. Ayrıca kitap fotoğraflarla desteklenmiş ve yazarın şiirlerine de yer verilmiştir.

Mızrak, M. (2015) Gönül Bahçemden- Mülki idare Anıları, Sakarya: Beşiz Yayınları.